

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO
IR LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO
Į S A K Y M A S

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTRO IR LIETUVOS
RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2002 M. RUGSĖJO 23 D. ĮSAKYMO
NR. 486/359 „DĖL MEDŽIOJAMŲJŲ GYVŪNŲ PADARYTOS ŽALOS ŽEMĖS
ŪKIO PASĖLIAMS IR MIŠKUI APSKAIČIAVIMO METODIKOS
PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2013 m. spalio 1 d. Nr. D1-723/3D-669
Vilnius

1. P a k e i ĉ i a m e Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2002 m. rugsėjo 23 d. įsakymą Nr. 486/359 „Dėl Medžiojamųjų gyvūnų padarytos žalos žemės ūkio pasėliams ir miškui apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“ (Žin., 2002, Nr. [97-4303](#)) ir išdėstome jį nauja redakcija:

**„LIETUVOS RERSPUBLIKOS APLINKOS MINISTRAS
LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS
ĮSAKYMAS**

**DĖL MEDŽIOJAMŲJŲ GYVŪNŲ PADARYTOS ŽALOS ŽEMĖS ŪKIO
PASĖLIAMS, ŪKINIAMS GYVŪNAMS IR MIŠKUI APSKAIČIAVIMO
METODIKOS PATVIRTINIMO**

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos medžioklės įstatymo (Žin., 2002, Nr. [65-2634](#); 2013, Nr. [67-3335](#)) 18 straipsnio 2 dalimi,

t v i r t i n a m e Medžiojamųjų gyvūnų padarytos žalos žemės ūkio pasėliams, ūkiniams gyvūnams ir miškui apskaičiavimo metodiką (pridedama)“.

2. N u s t a t o m e, kad įsakymas įsigalioja 2013 m. spalio 1 d.

3. P a n a i k i n a m e Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2013 m. birželio 21 d. įsakymą Nr. D1-455/3D-440 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2002 m. rugsėjo 23 d. įsakymo Nr. 486/359 „Dėl Medžiojamųjų gyvūnų padarytos žalos žemės ūkio pasėliams ir miškui apskaičiavimo metodikos patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2013, Nr. [67-3374](#)).

APLINKOS MINISTRAS

VALENTINAS MAZURONIS

ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

VIGILIJUS JUKNA

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir
Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2013 m. spalio 1 d. įsakymu Nr. D1-
723/3D-669

MEDŽIOJAMŲJŲ GYVŪNŲ PADARYTOS ŽALOS ŽEMĖS ŪKIO PASĖLIAMS, ŪKINIAMS GYVŪNAMS IR MIŠKUI APSKAIČIAVIMO METODIKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Medžiojamųjų gyvūnų padarytos žalos žemės ūkio pasėliams, ūkiniams gyvūnams ir miškui apskaičiavimo metodika reglamentuoja dėl medžiojamųjų gyvūnų pakenkimų žemės ūkio pasėliams, ūkiniams gyvūnams, miškui ir hidrotechnikos įrenginiams padarytos žalos žemės, miško ir vandens telkinių sklypų savininkams, valdytojams ar naudotojams piniginių išraiškos apskaičiavimą bei nustato pasėlių apsaugojimo nuo medžiojamųjų gyvūnų daromos žalos priemonės, kurias turi taikyti žemės ūkio pasėlių savininkas.

2. Medžiojamųjų gyvūnų padaryta žala žemės ūkio pasėliams, ūkiniams gyvūnams ir miškui, vadovaujantis šia metodika, vertinama ir apskaičiuojama Lietuvos Respublikos medžioklės įstatymo (Žin., 2002, Nr. [65-2634](#); 2013, Nr. [67-3335](#)) 18 straipsnyje numatytais atvejais.

Medžiojamųjų gyvūnų padarytos žalos dydis turi būti įvertintas per 7 dienas nuo atitinkamo žemės, miško ar vandens telkinio savininko, valdytojo ar naudotojo prašymo gavimo seniūnijoje, išskyrus atvejį, kai dėl žalos pobūdžio jos dydį įmanoma nustatyti tik praėjus daugiau negu 7 dienoms (šiuo atveju pasirenkamas laikotarpis, kada žala yra geriausiai matoma ir įmanoma įvertinti).

Vertinant medžiojamųjų gyvūnų padarytos žalos dydį vietoje, surašomas Medžiojamųjų gyvūnų padarytos žalos apžiūros aktas (1 priedas).

3. Žalą atlyginant valstybės vardu vadovaujamasi 2007 m. gruodžio 20 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1535/2007 dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo *de minimis* pagalbai žemės ūkio produktų gamybos sektoriuje (OL 2007 L 337, p. 35), 2006 m. gruodžio 15 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 1998/2006 dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo *de minimis* valstybės pagalbai (OL 2006 L 379, p. 5), 2007 m. liepos 24 d. Komisijos reglamento (EB) Nr. 875/2007 dėl EB sutarties 87 ir 88 straipsnių taikymo *de minimis* valstybės pagalbai žuvininkystės sektoriuje ir iš dalies keičiančio Reglamentą (EB) Nr. 1860/2004 (OL 2007 L 193, p. 6) nuostatomis.

4. Žalą valstybės vardu atlyginanti institucija, prieš atlygindama medžiojamųjų gyvūnų padarytą žalą žemės, miško ir vandens telkinių sklypų savininkams, valdytojams ir naudotojams, vadovaudamasi Suteiktos valstybės pagalbos registro nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. sausio 19 d. nutarimu Nr. 35 (Žin., 2005, Nr. [9-282](#)), ir Suteiktos valstybės pagalbos registravimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos konkurencijos tarybos 2005 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 1S-111 (Žin., 2005, Nr. [118-4301](#)), patikrina, ar bendra per atitinkamus mokestinius ir dvejus ankstesnius mokestinius metus žemės savininkui, naudotojui ar valdytojui suteikta *de minimis* pagalba, į kurią įskaitomos ir išmokos už žalą pagal šią metodiką, neviršys 2 punkte minimuose Reglamentuose nustatyto maksimalaus leistino *de minimis* pagalbos dydžio. Jeigu, išmokėjus kompensacinę išmoką, būtų viršytas maksimalus leistinas *de minimis* pagalbos dydis, išmoka sumažinama tiek, kad nebūtų pažeistas nurodytasis reglamentas. Informacija apie suteiktą *de minimis* pagalbą žemės savininkui, naudotojui ar valdytojui, vadovaujantis Suteiktos valstybės pagalbos registro nuostatais ir Suteiktos valstybės pagalbos registravimo taisyklėmis, teikiama Suteiktos valstybės pagalbos registrui ir išmoką gavusiam žemės savininkui, naudotojui ar

valdytojai. Žalą atlyginanti institucija informuoja išmoką gavusį žemės savininką, naudotoją ar valdytoją apie jam skirtą *de minimis* pagalbos dydį, kartu nurodydama Reglamentą.

5. Jei žemės, miško ir vandens telkinių sklypų savininkams, valdytojams ir naudotojams jau išmokėta draudimo išmoka už žemės pasėlių, gyvūnų ar gyvulių, miško, hidrotechnikos įrenginių ar kitų objektų sunaikinimą ar sužalojimą, iš žalos atlyginimo sumos atimama draudimo išmoka. Visais atvejais medžiojamųjų gyvūnų padarytos žalos kompensuojama suma ūkio subjektui neturi viršyti jo patirtų faktinių nuostolių.

6. Pagrindinės šioje metodikoje vartojamos sąvokos:

6.1. **medžiojamųjų gyvūnų padaryta žala pasėliams** – žala, kurią medžiojamieji gyvūnai padaro javų, kukurūzų, bulvių, runkelių ir kitų žemės ūkio kultūrų pasėliams, daugiametėms žolėms, vaistiniams augalams, kultūrinėms pievoms ir ganykloms juos ištrypdami, išknisdami, išrausdami, nuskabydami, išraudami ar užtvindydami;

6.2. **medžiojamųjų gyvūnų padaryta žala miškui** – žala, kurią medžiojamieji gyvūnai per metus padaro pakenkdami miško želdiniams ir želiniams, jaunuolynams ar medynuose augantiems medeliams (medžiams), nuskabydami jų ūglius, nulaupydami ar nutrindami žievę, nugraudami kamienus, užtvindydami mišką vegetacijos laikotarpiu, jeigu medeliai (medžiai) dėl to nudžiūsta;

6.3. **medžiojamųjų gyvūnų padaryta žala ūkiniams gyvūnams** – medžiojamųjų gyvūnų daromas poveikis ūkiniams gyvūnams, dėl kurio pastarieji sužalojami arba nugaišta;

6.4. **miško supamas žemės ūkio pasėlis** – žemės ūkio pasėlis, kurio ne mažiau kaip 75 procentai sklypo perimetro ribojasi su mišku, esančiu ne toliau kaip 500 m atstumu;

6.5. **ūkinis gyvūnas** – gyvūnas, laikomas ar veisiamas maistui, kailiams, vaistams ir kitai produkcijai gauti, darbo ir kitais ūkininkavimo tikslais;

6.6. kitos vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jas apibrėžia Lietuvos Respublikos medžioklės įstatymas (Žin., 2002, Nr. [65-2634](#)) ir Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. balandžio 14 d. įsakymu Nr. D1-199 (Žin., 2008, Nr. [45-1702](#)).

II. ŽEMĖS ŪKIO PASĖLIAMS PADARYTOS ŽALOS APSKAIČIAVIMAS

7. Žemės ūkio pasėliams padarytos žalos dydžiui apskaičiuoti nustatomas plotas, kuriame pasėlis yra pakenktas medžiojamųjų gyvūnų, ir pasėlio pakenkimo intensyvumas:

7.1. plotas, kuriame yra medžiojamųjų gyvūnų pakenktas pasėlis, nustatomas išmatavus visas pasėlio dalis, kuriose pastebimi medžiojamųjų gyvūnų padaryti pakenkimai;

7.2. pasėlio pakenkimo intensyvumas nustatomas, įvertinant, koku laipsniu (procentais) pakenktame plote lauktinas derlius sumažės, lyginant su nepakenktomis pasėlio vietomis. Jeigu atskiri pakenkti pasėlio plotai yra pakenkti nevienodai intensyviai, vidutinis svertinis pasėlio pakenkimo intensyvumas suskaičiuojamas pagal formulę:

$$X = \frac{S_1p_1 + S_2p_2 + S_3p_3 + \dots + S_np_n}{S_1 + S_2 + S_3 + \dots + S_n}, (\%).$$

X – vidutinis svertinis pasėlio pakenkimo intensyvumas, %;

S₁, S₂, S₃...S_n – pasėlio dalių, pakenktų nevienodai intensyviai, plotai, ha;

p₁, p₂, p₃...p_n – atskirų pakenktų pasėlio dalių pakenkimo intensyvumas, %.

8. Derliaus netekimas (centneriais) apskaičiuojamas, padauginant einamųjų metų žemės ūkio veiklos subjekto (jei vedama dvejybinė apskaita) arba savivaldybės (jei vedama supaprastintoji arba nevedama jokia apskaita) pasėlio vidutinį derlingumą iš vidutinio svertinio pasėlio pakenkimo intensyvumo ir ploto, kuriame pasėlis yra pakenktas, pagal formulę:

$$N = \frac{DX(S_1+S_2+S_3+...+S_n)}{100}, (\text{cnt}).$$

N – derliaus netekimas, cnt;

D – einamųjų metų žemės ūkio veiklos subjekto (jei vedama dvejetainė ar supaprastintoji apskaita) arba savivaldybės (jei nevedama jokia apskaita) pasėlio vidutinis derlingumas, cnt/ha.

9. Derliaus netekimui apskaičiuoti naudojamas einamųjų metų žemės ūkio veiklos subjekto (jei vedama dvejetainė ar supaprastintoji apskaita) arba savivaldybės teritorijoje (jei nevedama jokia apskaita) pasėlio vidutinis derlingumas gali būti proporcingai mažinamas arba didinamas, atsižvelgiant į pasėlio veislę, pasėlio piktžolėtumą, užmirkimą, kenkėjų ir ligų išplitimą, žemės derlingumą ir (ar) kitus veiksnius. Pasėliams, kuriems žala padaroma dėl to, kad derlius vėluojamas nuimti laiku (javams (išskyrus grikius), rapsams – po rugsėjo 1 d., grikiams – po spalio 15 d., kukurūzams – po lapkričio 1 d. (auginamiems grūdams – po lapkričio 30 d.), bulvėms ir burokėliams – po spalio 1 d., kopūstams ir morkoms – po lapkričio 1 d., pašariniams runkeliams – po lapkričio 1 d., cukriniams runkeliams – po gruodžio 1 d., vidutinis derlingumas proporcingai mažinamas, atsižvelgiant į derliaus praradimą ir kokybės prastėjimą dėl vėlavimo jį nuimti, arba žala visiškai neapskaitoma ir neatlyginama, jeigu pasėliai sunyko dėl gamtinių veiksnių arba vėliau juos sunaikino medžiojamieji gyvūnai dėl to, kad derlius buvo paliktas nenuimtas.

10. Žalos pinigine išraiška apskaičiuojama derliaus netekimą padauginus iš Žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinės sistemos (ŽŪMPRI) einamųjų metų spalio 2-osios savaitės suvestinės ataskaitos pagal GS-1 Lt už tonos vidutinę kainą (kaina su nuoskaitomis po valymo ir džiovinimo ir su priemokomis). Toms kultūroms, kurių supirkimo rinkos kainų nustatyti neįmanoma, žalos pinigine išraiška skaičiuojama taikant Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymu patvirtintas einamųjų metų Biologinio turto ir žemės ūkio produkcijos normatyvines kainas.

Apskaičiuojant žalos piniginę išraišką dėl daugiamečių žolių, kultūrinių pievų ir ganyklų pakenkimo, prie negautos produkcijos vertės pridedamos daugiamečių žolių, kultūrinių pievų ir ganyklų įrengimo išlaidos, Lietuvos agrarinės ekonomikos instituto apskaičiuotos nevedantiems dvejetainės apskaitos subjektams.

11. Jeigu vienmečiai iš rudens pasėti pasėliai pakenkami ir žalos įvertinimas atliekamas iki pavasariinių darbų pradžios arba vertinant žalą nustatoma, kad visiškai sunaikintų pasėlių vietoje tame žemės plote nauji pasėliai gali būti įveisti ir sulaukta jų derliaus dar tais pačiais ūkiniais metais, apskaičiuojamos tik tiesioginės išlaidos, padarytos sunaikintiems pasėliams įveisti. Visiškai sunaikintais pasėliais laikomi tokie, kai pasėlio plote lauktinas derlius yra sumažėjęs daugiau kaip 70 procentų.

12. Miško supamų žemės ūkio pasėlių, augančių iki 3 ha sklype arba ne daugiau kaip 200 m nuo pasėlių savininko sodybos nutolusiame iki 0,5 ha sklype, savininkams medžiojamųjų gyvūnų padaryta žala atlyginama tik tuo atveju, jeigu pasėliai buvo saugomi elektriniu piemeniu arba aptverti tvora, neleidžiančia kanopiniams žvėrimis patekti į pasėlį.

13. Kmynų pasėliams padaryta žala atlyginama tik tuo atveju, jeigu kmynų pasėliai buvo aptverti tvora, neleidžiančia kanopiniams žvėrimis patekti į minėtus pasėlius.

III. ŪKINIAMS GYVŪNAMS PADARYTOS ŽALOS APSKAIČIAVIMAS

14. Padaryta žala sunaikinus ūkinius gyvūnus apskaičiuojama pagal ūkinių gyvūnų rūšį (atsižvelgiant į amžiaus grupę), jų skaičių, svorį ir ūkinio gyvūno (gyvojo svorio) praėjusio mėnesio vidutinę rinkos kainą (vidutine rinkos kaina pripažįstama ūkinio gyvūno (gyvojo svorio) vidutinė supirkimo kaina (Lt/100 kg), skelbiama interneto svetainėje <http://www.vic.lt/> Statistinė informacija/ Žemės ūkio ir maisto produktų rinkos informacinė sistema/Mėsos sektorius/Vidaus rinka).

Padaryta žala sunaikinus ūkinius gyvūnus pagal šios metodikos 14 punkto nuostatas apskaičiuojama pagal formulę:

$$N = \text{SUM } (j) [(g_j \times s_j \times k_j)], \text{ Lt.}$$

N – nuostoliai, patirti sunaikinus ūkinius gyvūnus, Lt;

SUM – suma;

j – ūkinio gyvūno rūšis (aibė);

g_j – ūkinių gyvūnų skaičius pagal j rūšį, vnt.;

s_j – ūkinių gyvūnų pagal j rūšį ir amžiaus grupę svoris (gyvuoju arba atstatomuoju svoriu po sunaikinimo), kg.

Atstatomasis svoris po sunaikinimo, dėl kurio ūkiniai gyvūnai sužalojami ir (ar) nugaišta, apskaičiuojamas atsižvelgiant į prieš sunaikinimą buvusį ūkinio gyvūno gyvąjį svorį;

k_j – ūkinio gyvūno pagal j rūšį ir amžiaus grupę (gyvojo svorio) praėjusio mėnesio vidutinė rinkos (supirkimo) kaina, Lt/100 kg (be PVM).

15. Jeigu ūkinio gyvūno (gyvuoju svoriu) praėjusio mėnesio vidutinė rinkos (supirkimo) kaina neskelbiama šios metodikos 14 punkte nurodytoje interneto svetainėje, tuomet vadovaujamosi Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro įsakymais kasmet tvirtinamomis biologinio turto ir žemės ūkio produkcijos normatyvinėmis kainomis (toliau – normatyvinės kainos).

Padaryta žala sunaikinus ūkinius gyvūnus pagal šios metodikos 15 punkto nuostatas apskaičiuojama pagal formulę:

$$N = \text{SUM } (j) [(g_j \times k_j)], \text{ Lt.}$$

N – nuostoliai, patirti sunaikinus ūkinius gyvūnus, Lt;

SUM – suma;

j – ūkinio gyvūno rūšis (aibė);

g_j – ūkinių gyvūnų skaičius pagal j rūšį, vnt.;

k_j – ūkinio gyvūno pagal j rūšį ir amžiaus grupę normatyvinė kaina, o jei ūkinio gyvūno pagal amžiaus grupę normatyvinė kaina nurodyta per intervalą, tuomet taikoma minimali normatyvinė kaina (Lt/vnt.) (be PVM).

16. Padaryta žala sužalojus ūkinius gyvūnus apskaičiuojama ir atlyginama pateikus gydymo ir slaugos išlaidas pagrindžiančius dokumentus ir veterinarijos gydytojo dokumentą apie ūkinio gyvūno sužalojimą.

IV. MIŠKUI PADARYTOS ŽALOS APSKAIČIAVIMAS

17. Želdiniuose, želiniuose, jaunuolynuose ir vyresnio amžiaus medynuose stipriai pažeistų ir žuvusių tikslinių rūšių medelių (medžių) daliai nustatyti vertinamo miško sklypo įstrižainėje kas 25 metrai vienas nuo kito išskiriamos apvalios apskaitos aikštelės, kurių spindulys – 4 metrai.

Apskaitos aikštelių turi būti išskiriama:

	Sklypo plotas, ha							
	iki 0,10	0,11– 0,50	0,51– 1,00	1,01– 3,00	3,01– 6,00	6,01– 9,00	9,01– 12,00	12,01 ir daugiau
	Apskaitos barelių skaičius, vnt.							
Želdiniai, želiniai ir iki 20 metų amžiaus jaunuolynai, taip pat vyresni medynai, jeigu	1	2	4	6	8	10	12	15

juose dėl medelių būklės (vidutinio aukščio) elniniai žvėrys tebeskabo ūglius ir laužo kamienus								
vyresnio amžiaus medynai	4	6	6	6	10	10	10	10

18. Apskaitos aikštelėse apskaitomi tik tikslinių rūšių medeliai (medžiai), suskirstant juos pagal pažeidimo laipsnius pagal 2 priede pateiktus kriterijus, išskyrus sunykusius dėl netinkamo pasodinimo, kenkėjų, ligų ir meteorologinių veiksnių, kurie į apskaitą netraukiami. Vertinant žalą vyresnio amžiaus medynuose, apskaitos aikštelėse apskaitomi tik perspektyvūs (I–III Krašto klasės) tikslinių rūšių medžiai.

19. Stipriai pažeistų ir žuvusių tikslinės rūšies medelių dalis sklype nustatoma pagal formulę:

$$X = \frac{m_4 \times 100}{m_1 + m_2 + m_3 + m_4}, \%$$

X – stipriai pažeistų ir žuvusių tikslinių rūšių medelių (medžių) dalis, %,

m₁ – sveikų ir nedaug pažeistų medelių (medžių) skaičius apskaitos aikštelėse, vnt.,

m₂ – silpnai pažeistų medelių (medžių) skaičius apskaitos aikštelėse, vnt.,

m₃ – vidutiniškai pažeistų medelių (medžių) skaičius apskaitos aikštelėse, vnt.,

m₄ – stipriai pažeistų ir žuvusių medelių (medžių) skaičius apskaitos aikštelėse, vnt.

20. Pirmos amžiaus klasės jaunuolynų pažeidimo atveju padarytos žalos pinigine išraiška apskaičiuojama 1 ha pažeisto miško atkūrimo ir išauginimo išlaidas padauginus iš stipriai pažeistų ir žuvusių tikslinių medžių rūšių medelių dalies ir sklypo ploto pagal formulę:

$$N_1 = \frac{I_s \times X \times P}{100}, \text{ Lt.}$$

N₁ – žala dėl pirmos amžiaus klasės jaunuolyno pažeidimo, Lt,

I_s – 1 ha pažeisto miško atkūrimo ir išauginimo išlaidos Lt/ha, kurias sudaro:

Eil. Nr.	Miško rūšinės sudėties grupės pagal vyraujančias medžių rūšis	Miško atkūrimo išlaidos, Lt/ha	Miško želdinių apsaugos išlaidos*, Lt/ha	Miško želdinių priežiūros išlaidos*, Lt/ha	Jaunuolynų ugdymo kirtimų išlaidos*, Lt/ha
1.	Spygliuočiai	3 500	3 900	3 950	900
2.	Minkštieji lapuočiai	3 500	3 000	3 950	800
3.	Kietieji lapuočiai (iki 75 proc.)	4 500	8 300	4 100	900
4.	Gryni (76 proc. ir daugiau) kietieji lapuočiai ir liepynai	5 400	8 300	4 400	900

* – skaičiuojamos, jeigu įrodoma, kad buvo taikytos miško želdinių ir želdinių priežiūros, apsaugos priemonės, atlikti jaunuolynų ugdymo darbai,

X – stipriai pažeistų ir žuvusių tikslinių medžių rūšių medelių dalis, %,

P – sklypo plotas, ha.

Tačiau, jeigu dėl medžiojamųjų gyvūnų padarytų pakenkimų bendras gyvybingų medelių skaičius 1 ha pagal Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų 38 punktą neatitinka nustatytų reikalavimų, t. y. nepakankamas medynui suformuoti, padarytos žalos pinigine išraiška apskaičiuojama laikant, kad miškas yra žuvęs ir jį būtina atkurti. 1 ha miško atkūrimo išlaidos padauginamos iš sklypo ploto:

$$N_1 = I_s \times P, \text{ Lt.}$$

21. Antros amžiaus klasės ir vyresnio amžiaus medynų pažeidimo atveju žalos piniginė išraiška apskaičiuojama įvertinant žalą, susidariusią dėl medienos prieaugio praradimo:

$$N_2 = \frac{I_p \times S \times P}{100}, \text{ Lt.}$$

N_2 – žala dėl medienos prieaugio praradimo, Lt,

I_p – medienos prieaugio praradimo nuostoliai, iškertant nebrandžius 1,0 skalsumo medynus, nustatyti pagal Nuostolių dėl medienos prieaugio ir padarungumo praradimo, kai iškertamas nebrandus medynas, apskaičiavimo metodiką, patvirtintą Miškų ir saugomų teritorijų departamento direktoriaus 2000 m. kovo 17 d. įsakymu Nr. 56 (Žin., 2000, Nr. [29-821](#)), Lt/ha,

S – medyno skalsumas.

Tačiau, jeigu dėl medžiojamųjų gyvūnų padarytų pakenkimų bendras gyvybingų medelių (medžių) skaičius 1 ha pagal Miško atkūrimo ir įveisimo nuostatų 38 punktą neatitinka nustatytų reikalavimų, t. y. nepakankamas medynui suformuoti, padarytos žalos piniginė išraiška apskaičiuojama laikant, kad miškas yra žuvęs ir jį būtina iškirsti ir atkurti. Tokiu atveju medienos prieaugio praradimo nuostoliai, iškertant 1 ha nebrandaus medyno, padauginami iš skalsumo ir sklypo ploto ir pridedamos miško atkūrimo išlaidos:

$$N_2 = I_p \times S \times P + N_1, \text{ Lt.}$$

22. Kai miško želdiniai, žėliniai, jaunuolynai medžiojamųjų gyvūnų (pvz., bebrų) visiškai sunaikinti visame ar tik dalyje sklypo, apskaitos aikštelės neišskiriamos ir stipriai pažeistų ir žuvusių tikslinių rūšių medelių (medžių) dalis nenustatoma. Nustačius sunaikintų želdinių, žėlinių ir jaunuolynų plotą, žalos piniginė išraiška apskaičiuojama pagal Nuostolių dėl medienos prieaugio ir padarungumo praradimo, kai iškertamas nebrandus medynas, apskaičiavimo metodiką, pridedant pažeisto miško atkūrimo ir išauginimo išlaidas.

V. HIDROTECHNIKOS ĮRENGINIAMS PADARYTOS ŽALOS APSKAIČIAVIMAS

23. Medžiojamųjų gyvūnų padaryta žala hidrotechnikos įrenginiams atlyginama pateikus realiai patirtas išlaidas pagrindžiančius dokumentus.

24. Pagrindžiamieji dokumentai yra hidrotechnikos įrenginiams nuolatinių apžiūrų žurnalas, kuris pildomas vadovaujantis aplinkos ministro 2006 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. D1-606 „Dėl statybos techninio reglamento STR 1.12.03:2006 „Hidrotechnikos statinių techninės priežiūros taisyklės“ patvirtinimo“ (Žin., 2007, Nr. [1-28](#)), ir realiai patirtų išlaidų sąskaitos už hidrotechnikos įrenginių remonto darbus.

Medžiojamųjų gyvūnų padarytos žalos žemės
ūkio pasėliams, ūkiniams gyvūnams ir miškui
apskaičiavimo metodikos
1 priedas

(Medžiojamųjų gyvūnų padarytos žalos apžiūros akto forma)

**RAJONO SAVIVALDYBĖS KOMISIJA MEDŽIOJAMŲJŲ
GYVŪNŲ PADARYTAI ŽALAI APSKAIČIUOTI**

MEDŽIOJAMŲJŲ GYVŪNŲ PADARYTOS ŽALOS APŽIŪROS AKTAS NR.

(data)

(vieta)
Mes, _____ rajono savivaldybės komisija medžiojamųjų gyvūnų padarytai žalai įvertinti:

1. _____
(vardas, pavardė)
2. _____
(vardas, pavardė)
3. _____
(vardas, pavardė)
4. _____
(vardas, pavardė)
5. _____
(vardas, pavardė)

dalyvaujant:

pareiškėjui _____,
(vardas, pavardė)

medžioklės plotų naudotojo atstovui _____
(medžioklės plotų naudotojo pavadinimas)

(vardas, pavardė)

apžiūrėjome vietoje medžiojamųjų gyvūnų padarytą žalą
(žemės ūkio pasėliams, miškui, ūkiniams gyvūnams, hidrotechnikos įrenginiams):

(kas netinka, išbraukti)
1. _____, bendras plotas _____ ha, pažeidimas nustatytas _____ ha plote,
(pavadinimas)

sunaikinta _____ procentų, kas sudaro _____ ha.

2. _____, bendras plotas _____ ha, pažeidimas nustatytas _____ ha plote,
(pavadinimas)

sunaikinta _____ procentų, kas sudaro _____ ha.

Bendras žemės ūkio pasėlio/miško būklės įvertinimas vietoje _____
(kas netinka, išbraukti)

_____ rajono savivaldybės komisija medžiojamųjų gyvūnų padarytai žalai įvertinti:

1. _____
(vardas, pavardė) (parašas)
2. _____
(vardas, pavardė) (parašas)
3. _____
(vardas, pavardė) (parašas)
4. _____
(vardas, pavardė) (parašas)
5. _____
(vardas, pavardė) (parašas)

(vardas, pavardė)
Kiti dalyvavę asmenys:

(parašas)

1. _____
(vardas, pavardė) (parašas)

2. _____
(vardas, pavardė) (parašas)

Medžiojamųjų gyvūnų padarytos žalos žemės ūkio pasėliams,
ūkiniams gyvūnams ir miškui apskaičiavimo metodikos
2 priedas

TIKSLINIŲ RŪŠIŲ MEDŽIŲ PAŽEIDIMO LAIPSNIAI

Medžių rūšys	Pažeidimo laipsniai ir apibūdinimas			
	sveiki ir nedaug pažeisti	silpnai pažeisti	vidutiniškai pažeisti	stipriai pažeisti ir žuvę
Pušis	Nuskabyta mažiau kaip 30 % menturinių šakučių ūglių. Žievė nepažeista	Nuskabyta nuo 30 iki 50 % menturinių šakučių ūglių, yra pavienių iki 1 cm pločio žaizdų kamieno žievėje su tarp jų išlikusiu brazdu	Vieną kartą nuskabytas viršūninis ūglis ir nuo 30 iki 50 % menturinių šakučių ūglių; nuskabyta daugiau kaip 50 % menturinių šakučių ūglių, yra ištisinių žaizdų žievėje, iki 1/3 kamieno apskritimo ilgio	2–3 kartus nuskabytas viršūninis ūglis ir nuo 30 iki 50 % menturinių šakučių ūglių. 1–3 kartus nuskabytas viršūninis ūglis ir daugiau kaip 50 % menturinių šakučių ūglių, nulaužtas kamienas (nėra prieaugio į aukštį, džiūstančios šakos, stagarai), yra ištisinių žaizdų žievėje, nuo 1/3 iki 2/3 kamieno apskritimo ilgio
Eglė	Nuskabyta mažiau kaip 30 % menturinių šakučių ūglių, yra iki 1 cm pločio pavienių žaizdų kamieno žievėje su tarp jų išlikusiu brazdu	Vieną kartą nuskabytas viršūninis ūglis ir nuo 30 iki 50 % menturinių šakučių ūglių, yra iki 5 cm pločio žaizdų kamieno žievėje	2 kartus nuskabytas viršūninis ūglis ir nuo 30 iki 50 % menturinių šakučių ūglių, yra nuo 5 iki 10 cm pločio žaizdų kamieno žievėje	3 kartus ir daugiau nuskabytas viršūninis ūglis ir daugiau kaip 50 % menturinių šakučių ūglių (nėra prieaugio į aukštį, džiūstančios šakos, stagarai), yra platesnių kaip 10 cm žaizdų kamieno žievėje
Ažuolas	Nuskabyta mažiau kaip 30 % šoninių šakučių ūglių, yra pavienių iki 5 cm pločio žaizdų su tarp jų išlikusiu brazdu	Vieną kartą nuskabytas viršūninis ūglis ir nuo 30 iki 50 % šoninių šakučių ūglių, yra ištisinių žaizdų žievėje, iki 1/3 kamieno apskritimo ilgio	2–3 kartus nuskabytas viršūninis ūglis ir nuo 30 iki 50 % šoninių šakučių ūglių, yra ištisinių žaizdų žievėje, nuo 1/3 iki 2/3 kamieno apskritimo ilgio	Daugiau kaip 3 kartus nuskabytas viršūninis ūglis ir daugiau kaip 50 % šoninių šakučių ūglių, nulaužtas kamienas (stagariukai su siūliniais ūgliais, besikrūmijantys), yra platesnių kaip 2/3 kamieno apskritimo ilgio žaizdų žievėje
Drebulė	Nuskabyta mažiau kaip 30 % šoninių šakučių ūglių. Žievė nepažeista	Vieną kartą nuskabytas viršūninis ūglis ir nuo 30 iki 50 % šoninių šakučių ūglių. Pavienės iki 1 cm pločio žaizdos kamieno žievėje su tarp jų išlikusiu brazdu	2 kartus nuskabytas viršūninis ūglis ir nuo 50 iki 75 % šoninių šakučių ūglių. Nuo 1 iki 3 cm pločio žaizdos kamieno žievėje	3 kartus ir daugiau nuskabytas viršūninis ir daugiau kaip 75 % šoninių šakučių ūglių (be prieaugio į aukštį, stagarai). Platesnės kaip 3 cm žaizdos kamieno žievėje
Uosis, klevas ir kitos	Nuskabyta mažiau kaip 30 % šoninių šakučių ūglių. Žievė nepažeista	Iki 3 kartų nuskabytas viršūninis ūglis ir nuo 30 iki 50 % šoninių šakučių ūglių,	Daugiau kaip 3 kartus nuskabytas viršūninis ūglis ir nuo 50 iki 75 % menturinių šakučių ūglių, yra nuo 1 iki	Daugiau kaip 3 kartus nuskabytas viršūninis ūglis ir nuo 75 iki 100 % šoninių šakučių ūglių (nėra prieaugio į aukštį, stagarai), yra platesnių kaip 3

Medžių rūšys	Pažeidimo laipsniai ir apibūdinimas			
	sveiki ir nedaug pažeisti	silpnai pažeisti	vidutiniškai pažeisti	stipriai pažeisti ir žuvę
		yra pavienių iki 1 cm pločio žaizdų kamieno žievėje su tarp jų išlikusiu brazdu	3 cm pločio žaizdų kamieno žievėje	cm žaizdų kamieno žievėje
